

פרשת כי תצא

**לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה'... על דבר שלא קידמו אתכם בלחם ובמים...
ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור... (כג, ד-ה)**

'על דבר' על העצה שיעצו אתכם להחטיאכם. (רש"י).

יעוין בכלי יקר דפי' דלכך הוציא רש"י את הפסוק מפשוטו, דאין לומר דנענשו בגלל שלא קידמו בלחם ובמים, דאין הדעת נותנת להרחיק שתי אומות בעבור שלא קידמום בלחם, (ובפרט, שבאמת לא היו ישראל צריכים לא את לחמם ולא את מימם, שהרי לחמם ניתן להם מאת ה' מן השמים ומים היה להם מצור החלמיש), ולפיכך פירש רש"י דעיקר הטעם הוא מפני העצה שיעצו להחטיאכם.

ונראה לומר באופן אחר, דלפיכך הוסיפה התורה ואמרה 'ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור וגו' לקללך', כיון שבטעם הראשון אין סיבה מספקת כדי להרחיקם.

ונראה, דהנה איתא בגמ' (הוריות י, ב) דעל מעשה לוט עם בנותיו נגרם לו שעמון ומואב לא יבואו בקהל ה'. והק' ע"כ בגמ', 'והא מינס אניס', ותירצה הגמרא 'תנא משום רבי יוסי בר רבי חוני, למה נקוד על וי"ו שבקומה של בכירה, לומר לך שבשכבה לא ידע אבל בקומה ידע', ופריך דאכתי מאי הו"ל למעבד דמאי דהוה הוה, ותי' דמ"מ היה לו להזהר שלא לשתות ביום המחרת.

נמצא דלוט נענש על מעשיו עם הצעירה ומינה נפיק עמון, אבל על הבכירה דמינה נפיק מואב לא נענש. מעתה ניחא שפיר, דהתורה כתבה רק את הסיבה שמואב נענשו והיינו בגלל ששכרו את בלעם לקללך, אבל הסיבה שעמון נענשו א"צ לפרט כאן, שהרי בגלל מעשה לוט נגרם להם שלא יבואו בקהל ה'.

מקור: חדות יוצר